

Odjeljenje za savjetodavne poslove u biljnoj proizvodnji

PROIZVODNJA RANOG POVRĆA

Rana proizvodnja povrća, iako zahtijeva značajna ulaganja, je prvenstveno konkurentna na tržištu, pa samim time i isplativa. Međutim, mnogi povrtari još uvijek to ne prepoznaju kao svoju šansu, posebno još ako proizvode u primorskom ili centralnom dijelu, gdje su značajno veće temperature, sa velikim brojem sunčanih dana, u odnosu na sjeverni dio. Poljoprivredni proizvođači bi trebali, prije nego što se uopšte upuste u analizu proizvodnje povrća, da tačno znaju koje vrste povrća žele proizvoditi. Treba naravno pratiti tržište, „oslušivati“ zahtjeve potrošača i prema tome se i usmjeravati.

Danas, kad govorimo o ranoj proizvodnji povrća, mislimo prvenstveno na proizvodnju u mini tunelima na otvorenom polju, prekrivanje povrća agrotekstilom, ali isto tako postavljanjem mini tunela unutar plastenika i proizvodnju u raznim oblicima zaštićenog prostora.

Slika 1. mini tuneli na lokalitetu sela Vranj - Sukuruć, opština Tuzi

Slika 2. mini tuneli unutar plastenika, selo Vranj, opština Tuzi

Pokrivanje biljaka korišćenjem noseće konstrukcije, podrazumijeva upotrebu plastične folije ili agrotekstila, i lukova (metalnih, plastičnih ili drvenih), pri formiranju niskih tunela.

Danas se na većim površinama primjenjuje mehanizovano postavljanje niskih tunela sa plastičnom folijom, širine od 0,6 do 2m i visine od 0,4 do 1m. Lučni nosači su od PVC, metala ili pruća, koje se postavlja ne međusobnom rastojanju od 1m, pri čemu se utiskuju u zemlju 10-15cm. Folija se ukopava u zemlju sa sjeverne strane, dok se sa južne pričvršćuje na zemljište.

Kod proizvodnje povrća u niskim tunelima sa plastičnom folijom, sa povećavanjem dnevne temperature se mora raditi i provjetravanje. Kod niskih tunela, (širine do 0,8m i visine do 0,5m), prave se otvori lučnog oblika po dužini tunela. Danas se na tržištu mogu kupiti gotove, perforirane folije, upravo zbog provjetravanja, kao i oprušivanja.

Potreba za provjetranjem je za većinu usjeva mala tokom prvog mjeseca proizvodnje. Međutim, sa porastom biljaka, povećava se i potreba za ventilacijom vazduha unutar tunela ili plastenika.

Izuzetno je važno odabrati kvalitetne hibride sa kojima se pored ranostasnosti može postići i dobar prinos.

Mr Branka Nikolić

Samostalna savjetnica u oblasti ratarstva i povrtarstva